

Montserrat torna a demanar perdó i recorda tots els morts. Homilia de l'abat Josep Maria Soler

Dg, 20/10/2013 per Catalunya Religió

(CR) "Montserrat, tot i el seu compromís amb els drets humans i patris abans i després de la guerra, fins i tot amb sacrifici per alguns dels seus monjos, també l'any 2000 va demanar perdó; però avui, davant el testimoniatge dels seus màrtirs beatificats, ho torna a fer a través meu, per les vegades que, a causa de les limitacions humanes, no hem ofert un testimoniatge prou transparent de l'Evangelí ni hem estat prou generosos a servir tothom".

Aquesta és la resposta de l'abat **Josep Maria Soler** al debat d'aquests dies sobre la necessitat que l'Església demanani perdó pel seu compromís institucional amb el franquisme. Ho ha dit aquest diumenge a Montserrat durant l'homilia de la celebració d'acció de gràcies per la [beatificació de vint monjos](#) entre els màrtirs proclamats el [diumenge passat a Tarragona](#). Una homilia que també ha recordat tots els "morts per coherència amb les seves idees socials i polítiques, o per la seva fidelitat a Catalunya".

L'abat Soler s'ha mostrat partidari de "continuar reflexionant sobre aquest període de la nostra història" del qual "potser sí que cal un pronunciament més explícit" de perdó. En aquest context ha recordat que ja **Joan Pau II** va demanar perdó l'any 2000 "per les culpes dels fills de l'Església" i que també ho van fer els bisbes catalans el 2011 en el document [Al servei del nostre poble](#), "conscients que per part d'alguns dels seus membres, hi van haver mancances i errors", com també [ho ha fet](#) l'arquebisbe de Tarragona. Tot i això, l'abat ho ha volgut explicitar de nou en record dels màrtirs de Montserrat.

En l'homilia també ha fet referència al context del 1936 en que "ser cristià i catòlic no era acceptat per part dels qui dominaven la situació". Una memòria que no vol "acusar ningú, perquè si van ser assassinats va ser per ignorància d'allò que de veritat eren els cristians i potser pel mal testimoniatge d'alguns membres de l'Església. No acusem els qui els mataren; més encara, els perdonem ni que ningú no ens en demani perdó". També ha recordat "tots els qui, en aquell context històric i en l'immediatament posterior, foren morts per coherència amb les seves idees socials i polítiques, o per la seva fidelitat a Catalunya, sovint com a resultat

de judicis injustos".

L'abat també ha denunciat com encara avui a molt països continuen morint cristians a causa de la seva fe: "És que l'ensenyament de Jesús, tal com deia l'evangeli que hem proclamat, amb el treball a favor de la justícia que implica i amb l'humanisme que comporta i la dignitat de tot home i tota dona que defensa, de vegades fa nosa".

Aquest és el text íntegre de l'homilia.

Missa d'acció de gràcies per la beatificació dels Màrtirs de Montserrat
Is 25, 6a.7-9; Ps 120; He 12, 18-19.22-24; Jo 15, 18-21

Josep Maria Soler, abat de Montserrat

Estimats Sr. Vicari General, germans monjos, escolans, familiars del nous beats, pelegrins que heu vingut a venerar-los, germans i germanes:

"De la muntanya del Senyor ve el meu ajut". Aquesta afirmació del salmista expressa bé l'experiència espiritual dels nostres germans màrtirs de Montserrat, per la beatificació dels quals avui donem gràcies a Déu. Ells, en la seva recerca vocacional, s'atansaren a aquesta muntanya del Senyor que és Montserrat. Sota l'esguard de la Mare de Déu i per mitjà del progrés "en la vida monàstica i en la fe" (cf. RB Pròleg, 49) s'aproparen a Jesús i a la seva sang purificadora rebuda en l'eucaristia. Instruïts en l'escola de sant Benet i envigorits en les files fraternes dels germans de comunitat (cf. RB 1, 5), anaren aprenent, malgrat les seves febleses i els seus defectes personals, a estimar el Crist per damunt de tot (cf. RB 5, 2) fins a no voler-li anteposar res, ni la pròpia vida (cf. RB 72, 11). Això els anà preparant per al gest suprem. Ho il·lustra, entre altres testimoniatges que es podrien citar, les paraules que, abans de ser detinguts, el beat P. Fulgenci adreçà als tres monjos que estaven refugiats amb ell: "Ànims; diguérem a Jesús que l'estimàvem quan vam professar; ara ha arribat l'hora de demostrar que l'estimem de debò, anant, si cal, a morir per ell".

I hi anaren. Ells quatre i, en altres dies i llocs, un bon grup més, fins a vint-i-un. Eren humans i varen tenir els seus moments de temença. Però "de la muntanya del Senyor" els vingué l'ajut, la força per mantenir-se fidels fins al final. No havien fet mal a ningú; al contrari, havien anat aprenent a respectar tothom veient en l'altre la imatge de Jesucrist (cf. RB 53, 7.15). Però, ser cristià i catòlic no era acceptat per part dels qui dominaven la situació a Catalunya aquell 1936. Als nostres germans no se'ls reconegué cap dignitat humana; eren monjos, i, per tant, eren dignes de mort. Ho visqueren com a deixebles fidels del Senyor; a l'evangeli ens ha dit que tal com el van perseguir a ell, perseguirien els seus. Portaven el nom de Jesús, i això sol ja era causa de mort, segons els pressupòsits ideològics que imperaven. Celebrant els nostres màrtirs, no volem acusar ningú, perquè si van ser assassinats va ser per ignorància d'allò que de veritat eren els cristians i potser pel mal testimoniatge d'alguns membres de l'Església. No acusem els qui els mataren; més encara, els perdonem ni que ningú no ens en demani perdó. En els nostres màrtirs, admirem tant el seu amor al Crist més fort que l'amor a la pròpia vida terrena com la seva esperança de viure amb ell eternament.

Al moment de donar la vida, les seves edats oscil·laven entre els 82 anys i els 18; quatre havien estat escolans i tres, prefectes de l'Escolania. Ja abans de deixar la

munyanya del Senyor que és Montserrat, veient el que passava, havien reflexionat sobre la possibilitat que haguessin de morir. Ser màrtirs del Crist era per a ells, tot i l'esgarripança humana que podia comportar, una gràcia de Déu. I els fou concedida; en la feblesa de la mort experimentaren la força de l'Esperit per ser fidels.

Recordem-ne els noms, que resten escrits amb lletres d'or en la història gairebé mil·lenària del nostre monestir perquè són els monjos més preclars que ha donat la comunitat. Recordem-los a lloança de la Santa Trinitat: Robert Grau, Josep M. Fontserè, Pere Vallmitjana, Domènec González, Lleó Alesanco, Bernat Vendrell, Joan Roca, Francesc de Paula Sánchez, Josep M. Jordà, Fulgenci Albareda, Lluís Palacios, Ildefons M. Civil, Ambrós M. Busquets, Eugeni M. Erausquin, Plàcid M. Feliu, Odiló M. Costa, Àngel M. Rodamilans, Emilià M. Guilà, Narcís M. Vilar, Hildebrand M. Casanovas. I, encara, Raimon Lladós que sofrí el martiri amb tota la comunitat del Monestir del Pueyo de Barbastre, molts dels quals havien rebut la formació monàstica a Montserrat i que també foren beatificats diumenge passat a Tarragona. A més, fem memòria de Sebastià M. Feliu i de Veremond M. Boqué, que pel fet de ser monjos varen sofrir mort sagnant, però dels quals al seu moment no es pogueren obtenir testimonis certs de martiri.

Mentre honorem els nostres màrtirs i recollim el seu llegat de fidelitat, d'amor i de perdó, recordem els monjos Anscari M. Ubach i Hugó M. Bergadà que, tot i no ser víctimes de la persecució religiosa, varen morir en la guerra. I fem memòria, encara, dels dos treballadors de Montserrat que varen ser assassinats a causa de la seva vinculació al monestir. Volem manifestar, també, el nostre record i el nostre respecte envers tots els qui, en aquell context històric i en l'immediatament posterior, foren morts per coherència amb les seves idees socials i polítiques, o per la seva fidelitat a Catalunya, sovint com a resultat de judicis injustos.

També als nostres dies veiem com molts cristians, homes i dones de totes les edats i condicions, continuen donant testimoniatge de Jesucrist fins a la mort al Pakistan, a Síria, a Egipte, a Nigèria, etc. És que l'ensenyament de Jesús, tal com deia l'evangeli que hem proclamat, amb el treball a favor de la justícia que implica i amb l'humanisme que comporta i la dignitat de tot home i tota dona que defensa, de vegades fa nosa.

He dit que perdonàvem els qui ens van arrabassar cruentament aquests germans de comunitat. Aquests dies s'ha parlat molt de si l'Església ha de demanar perdó pel seu compromís amb els vencedors de la guerra civil. Cal continuar reflexionant sobre aquest període de la nostra història per analitzar tots els fets, però potser sí que cal un pronunciament més explícit. Amb tot, el Papa Joan Pau II, l'any 2000, ja va demanar perdó per les culpes dels fills de l'Església Catòlica, especialment en el segon mil·lenni (12.03.2000). També l'Església a Catalunya és conscient que per part d'alguns dels seus membres, hi van haver mancances i errors i, per boca dels seus bisbes, en va demanar humilment perdó l'any 2011 per les mancances i errors comesos en el passat (cf. [Al servei del nostre poble](#), n. 22), sense descurar, d'altra banda, la gran aportació positiva que l'Església ha fet i fa a favor de la societat particularment a nivell cultural, educatiu i assistencial. També aquests dies ho ha fet, de demanar perdó, l'arquebisbe de Tarragona i Primat. Montserrat, tot i el seu compromís amb els drets humans i patris abans i després de la guerra, fins i tot amb sacrifici per alguns dels seus monjos, també l'any 2000 va demanar perdó; però avui, davant el testimoniatge dels seus màrtirs beatificats, ho torna a fer a través meu, per les vegades que, a causa de les limitacions humanes, no hem ofert

un testimoniatge prou transparent de l'Evangelí ni hem sigut prou generosos a servir tothom.

El lliurament dels màrtirs és un patrimoni que l'Església valora i vol mantenir viu. Amb la beatificació, a més de reconèixer que varen morir a causa de Jesucrist, ens els proposa com a models i com a intercessors. Com a models perquè ens estimulin a viure fins al final amb fidelitat a Jesucrist; això inclou, també, el treball per la justícia i pel respecte a la dignitat de cada ésser humà, i ens mou a tenir compassió de tots els ferits de la vida i a esforçar-nos a fer possible la reconciliació arreu on hi hagi divisió. L'Església ens els proposa, també, com a intercessors, perquè puguem invocar la seva ajuda en totes les vicissituds de la nostra vida. Al final d'aquesta celebració, els monjos amb tots els concelebrants baixarem a la cripta per venerar el "martyrium" d'aquests monjos nostres, el lloc on reposen les onze despulles que varen poder ser recuperades i on hi ha, també, el record dels altres.

Els màrtirs, després de veure com Déu els eixugava les llàgrimes dels ulls, ja participen del convit que anunciava el profeta Isaïes, ja són a l'aplec festiu dels ciutadans del cel del qual parlava la carta als cristians hebreus. I això ens és causa d'alegria i d'acció de gràcies, conscients que també per a nosaltres, "de la muntanya del Senyor" -d'aquest altar dedicat a Santa Maria- ve el nostre ajut.

Montserrat, 20 octubre 2013